

Christine Felding
Gynækolog
Rungsted Bytorv 1- 2960 Rungsted Kyst
TLF: 4817 6250 FAX: 4817 7516
CVRnr: 18826038

P-PILLER – virkninger og bivirkninger

P-piller bruges først og fremmest som prævention, men kan også bruges til at behandle andre ting som uregelmæssige blødninger, voldsomme menstruationssmerter, kraftige menstruationer m.v.

Allerførst lidt om de ord vi bruger: DVT = dyb vene-trombose = blodprop i benet (i venesystemet)

LE = lungeemboli = blodprop i lungen.

Man kan også få blodpropper i de andre blodkar – arterierne, dette er dog sjældent.

Hvad angår P-piller (dette inkluderer også P-ring og P-plaster, men IKKE P-stav og minipiller og hormonspiral), så er DVT og LE velkendte, omend sjældne bivirkninger. Risikoen skulle ligge mellem 3 og 10/10.000 kvindeår.

Risikoen stiger hos kvinder over 35 år som ryger.

P-piller indeholder to slags hormoner; østrogen (i form af 20-35 µg ethinyløstradiol) og et af mange forskellige gestagener. De 2 nyeste (Qlaira[®] og Zoely[®]) indeholder dog naturligt østrogen.

Man deler P-piller op i 1:e, 2:en, 3:e og 4:egenerations p-piller. 1. generations p-pillerne er de "gamle" med højt østrogenindhold (50 µg), samt den nye p-pille Qlaira[®], med naturligt østrogen og gestagenet dienogest. P-piller med gestagenet noretisteron f.eks. Trinovum[®] hører også til denne gruppe.

2. generationspræparaterne er dem som indeholder gestagenet norgestimat f.eks. Cilest[®], samt levonorgestrel, f.eks. Microgyn[®] og Triquilar[®]. 3.generationspræparaterne er dem med gestagenerne gestoden f.eks. Harmonet[®] og Minulet[®], desogestrel f.eks. Mercilon[®] og Marvelon[®], cyproteronacetat f.eks. Diane[®] mite, norelgestromin f.eks. Evra[®]-plaster, samt etonogestrel f.eks. NuvaRing[®]. Endelig er 4.

generationspræparaterne p-piller med drospirenon f.eks. Yasmin[®]-familien.

Det gestagen som findes i den nye p-pille Zoely[®] – nomegestrolacetat er endnu ikke klassificeret.

Risikoen for DVT og LE stiger med stigende østrogenindhold, men er også forskellig ved forskellige gestagener.

Vigtig i denne forbindelse er en arvelig lidelse – en genetisk fejl, som op mod 10% af befolkningen har – Faktor V Leiden-mutationen. Her er risikoen for blodpropper langt større end for resten af befolkningen.

Hvis man får mistanken, kan den be- eller afkræftes ved en blodprøve.

I hht til et nyligt publiceret dansk registerstudie ser det således ud:

Hvis man sammenligner risikoen for blodpropper hos kvinder som spiser de forskellige p-pillegenerationer i forhold til risikoen hos kvinder som ikke spiser p-piller, er risikoen ved 2.generation 3 x forøget, ved 3 og 4. generation 6 x forøget og ved p-plasteret 7-8 x forøget.

Til sammenligning øges risikoen for DVT og LE 8 x ved graviditet.

P-piller er alt i alt dels en sikker form for prævention, dels en form for prævention med få bivirkninger.

Vigtigt er dog at udelukke kvinder med risikofaktorer i baghistorien.

Endelig skal man huske på, at det er langt farligere at være gravid end at spise P-piller hvad angår risikoen for blodpropper i ben og lunger.

14 september 2012 Gynækologerne på Rungsted Bytorv